

**ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΠΡΥΤΑΝΕΙΑ**

«ΑΥΤΟΣ Ο ΚΟΣΜΟΣ Ο ΜΙΚΡΟΣ, Ο ΜΕΓΑΣ»

ΚΥΚΛΟΙ ΔΙΑΛΕΞΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΕΧΝΗ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

**ΑΙΘΟΥΣΑ DE CHIRICO
ΠΕΙΡΑΙΩΣ 256, 182 33, ΠΕΝΤΗΣ
ΤΗΛ: 210 4801259, 210 4801260**

**ΑΘΗΝΑ
2014**

Στην αυγή των νεώτερων χρόνων (15^{ος} και 16^{ος} αιώνας) κανείς δεν μπορούσε να φανταστεί την Ευρώπη ως ενιαία πολιτική οντότητα. Ακόμη και όταν οι Ευρωπαίοι ξεκίνησαν τις εξερευνήσεις τους προς την Ασία που οδήγησαν στην τυχαία ανακάλυψη της Αμερικής, χρειάστηκε να περάσουν κάμποσοι αιώνες έως τον 19^ο αιώνα, όταν, δηλαδή κατασκευάστηκε ένας ευρωκεντρικός κόσμος, ο οποίος, ωστόσο, από την οπτική του βάθους του χρόνου της παγκόσμιας ιστορίας, υπήρξε στην πραγματικότητα πολύ σύντομος. Καθόρισε, ωστόσο μεταξύ άλλων, τις αντιλήψεις των ανθρώπων για τους μη ευρωπαϊκούς πολιτισμούς.

Εν τω μεταξύ, για χιλιετίες στην ευρασιατική ήπειρο που εκτείνεται από τον Ατλαντικό έως τον Ειρηνικό ωκεανό, αναπτύχθηκαν ποικίλοι πολιτισμοί με πολλές μεταξύ τους αλληλεπιδράσεις, όπως παραδείγματος χάριν, το Ισλάμ που συνενώνει αραβικές, βυζαντινές, περσικές, τουρκικές, μογγολικές και κινεζικές παραδόσεις. Η ευρωκεντρικά προσανατολισμένη διανόηση αντιμετώπισε τους πολιτισμούς των «Άλλων» στερεοτυπικά είτε ως πρωτόγονους και ναίβ ή τέλος τους αντέγραψε φορμαλιστικά και εν τέλει προιμοδότησε με τρόπο μονομερώς αξιολογικό τη διάδοση των «ανώτερων» ευρωπαϊκών πολιτισμικών προϊόντων, παραλείποντας συνειδητά να εξετάσει και την αντίστροφη πορεία, όπως εκείνη την ιστορική εμπειρία που μπορεί να μας αφηγηθεί ο «δρόμος του μεταξιού».

Η σχέση με τους άλλους πολιτισμούς σφραγίστηκε από το 19^ο αιώνα και στο εξής από τη «γλώσσα» του εθνικισμού, η οποία αγνόησε το ταξίδι των ιδεών, των επιστημονικών και αισθητικών αντιλήψεων μεταξύ διαφορετικών πολιτικών αλλά και πολιτισμικών κοινοτήτων, άρα και το πορώδες των «συνόρων». Εναλλακτικούς τρόπους, δηλαδή, που μας βοηθούν να σκεφτούμε ότι κάθε πολιτισμός διαμορφώνεται και χαρακτηρίζεται από πολλαπλές και πολύπλοκες σχέσεις ανταλλαγών.

Με αυτές τις σκέψεις αποφασίσαμε να διοργανώσουμε στην Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών κύκλους διαλέξεων για την τέχνη του κόσμου που θα πηγαίνουν πέρα από τον παραδοσιακό δυτικοκεντρισμό και προτείνουμε «επισκέψεις» σε πολιτισμούς, όπως ο ισλαμικός, ο κινεζικός, ο ολαβικός, ο ιαπωνικός, που ο καθένας με το δικό του τρόπο συνέβαλε στις επαφές και τις επικοινωνίες μεταξύ διαφορετικών τοπικών συνθηκών του ευρύτερου χώρου της ευρασιατικής ηπείρου.

2^{ΟΣ} ΚΥΚΛΟΣ ΔΙΑΛΕΞΕΩΝ
ΤΕΧΝΗ & ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΙΑΠΩΝΙΑΣ & ΤΗΣ ΚΙΝΑΣ

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ: ΣΤΕΛΙΟΣ Α. ΠΑΠΑΛΕΞΑΝΔΡΟΠΟΥΛΟΣ
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΩΝ ΘΡΗΣΚΕΙΩΝ
ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Βουδισμός & Τέχνη στην Ιαπωνία

Τετάρτη, 7 Μαΐου 2014

Ωρα 7 μ.μ., Αίθουσα De Chirico

Ο Βουδισμός υπήρξε μία από τις κύριες πηγές έμπνευσης για την παραγωγή τέχνης στην Ιαπωνία. Θα παρουσιαστούν δείγματα της βουδιστικής αρχιτεκτονικής, γλυπτικής και ζωγραφικής με χρονική σειρά, ακολουθώντας τις πρώτες περιόδους της ιαπωνικής ιστορίας (περίοδοι Άσουκα, Νάρα, Χεϊάν, Καμακούρα). Για να γίνουν κατανοητά τα έργα, θα προηγηθεί σύντομη εισήγηση για τον Μαχαγιάνα Βουδισμό, την κοσμολογία και θεματολογία της τέχνης του.

Γενική επισκόπηση της Ιαπωνικής τέχνης

Τετάρτη, 14 Μαΐου 2014

Ωρα 7 μ.μ., Αίθουσα De Chirico

Ακολουθώντας και πάλι τις περιόδους της ιαπωνικής ιστορίας θα παρουσιαστούν δείγματα των τεχνών που άκμασαν εκτός Βουδισμού. Κεραμικά και ειδώλια από την εποχή Τζόμον, ταφικοί τύμβοι και πηλινες παραστάσεις (χανίους) της εποχής κοφούν, ζωγραφισμένα ειλητάρια (εμάκι μονό) των εποχών Χεϊάν και Καμακούρα, κεραμικά της τελετής του τσαγιού της εποχής Μομογιάμα, ξυλογραφίες (ουκιγιοέ) της εποχής Έντο, σύγχρονη παραδοσιακή ιαπωνική ζωγραφική (νιχόνγκα) από την εποχή Μέϊτζι και μετά.

ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ: ΖΗΝΑ ΚΑΛΟΥΔΗ

ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ,

ΕΠΙΜΕΛΗΤΡΙΑ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΣΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ-ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΣΟΥΤΖΟΥ

Συναντήσεις, ερμηνείες:

Η Δύση γνωρίζει την τέχνη της Άπω Ανατολής

Τετάρτη, 21 Μαΐου 2014

Ωρα 7 μ.μ., Αίθουσα De Chirico

Από τα τέλη της δεκαετίας του 1860 η Ευρώπη κατακλύζεται από ένα ετερόκλητο πλήθος ιαπωνικών αντικειμένων ως αποτέλεσμα του ανοίγματος της Ιαπωνίας στον υπόλοιπο κόσμο. Το 1872 μία καινούρια λέξη, ο όρος *japonisme*, εμφανίζεται στη γαλλική γλώσσα για να δηλώσει «ένα νέο πεδίο μελέτης, καλλιτεχνικής, ιστορικής και εθνογραφικής». Ο ενθουσιασμός για κάθε τι ιαπωνικό επεκτείνεται γρήγορα σε όλες σχεδόν τις ευρωπαϊκές χώρες, αλλά και τις εύπορες αμερικανικές πόλεις. Η καθημερινή αισθητική μεταβάλλεται ριζικά ενώ σταδιακά η ζωγραφική, η χαρακτική, η κεραμική, οι εφαρμοσμένες τέχνες στο σύνολό τους αλλά και η λογοτεχνία αρχίζουν να εμφανίζουν κάθε είδους στοιχεία, εικονογραφικά και μορφολογικά, ως δάνεια και πολλαπλές ερμηνείες της ιαπωνικής τέχνης.

Ποιά ήταν τα στοιχεία της πρωτόγνωρης χώρας που τόσο γοήτευσαν τους καλλιτέχνες της δύσης και με ποιον τρόπο προσέγγισαν, αντιλήφθηκαν και ερμήνευσαν την ιαπωνική τέχνη μέχρι τις αρχές του εικοστού αιώνα; Παρατηρώντας τις μεταβολές και τις διάφορες εκδοχές του συναρπαστικού αυτού διαλόγου, απρόβλεπτες συναντήσεις και πολλαπλά ερωτήματα εμφανίζονται ως αποτέλεσμα της συνάντησης με το ανοίκειο, με τον Άλλον.

**Μια στοχαστική μελέτη της ασιατικής ποιητικής.
Οι καλλιτέχνες της δόσης μελετούν την ανατολή
Τετάρτη, 28 Μαΐου 2014
Ωρα 7 μ.μ., Αίθουσα De Chirico**

Με το ξεκίνημα του εικοστού αιώνα, η μανία για καθετί ιαπωνικό σταδιακά κοπάζει. Οι δυτικοί καλλιτέχνες μπορούν πλέον να μελετήσουν μεταφράσεις ιαπωνικών, ινδικών, κινεζικών και βουδδιστικών κειμένων καθώς και τις πρώτες μελέτες για την ασιατική τέχνη. Η γενικότερη τάση για το «πρωτόγονο» και το εξωτικό σε συνδυασμό με τις νέες ιστορικές συνθήκες που διαμορφώνονται αυτή την περίοδο στην Ασία και ειδικότερα στην Κίνα στρέφουν το ενδιαφέρον συλλεκτών και καλλιτεχνών στην κινεζική τέχνη και ιδιαίτερα στην κινεζική σκέψη και τη ζωγραφική.

Η ταύτιση με τον φυσικό κόσμο, η στοχαστική, γεμάτη ποίηση, λόγια κινεζική ζωγραφική γίνονται τα αντικείμενα μίας κριτικής και ώριμης πλέον εσωτερικής αναζήτησης από τους καλλιτέχνες. Ανακαλύπτουν μία ολότελα διαφορετική αντίληψη για τη ζωγραφική και τη λειτουργία του καλλιτέχνη, διαβάζοντας βουδδιστικές σούτρα, κινεζικά ποιήματα και τασοϊστικά κείμενα, ενώ μετά τον Β΄ Παγκόσμιο πόλεμο μελετούν ταυτόχρονα την ιαπωνική καλλιγραφία και το ζεν. Η ανάγκη για απαντήσεις μεταμορφώνει ακόμα μια φορά το πρόσωπο της τέχνης.

ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ: ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΖΕΡΝΙΩΤΗ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΑΣΙΑΤΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Παρουσίαση του Μουσείου Ασιατικής Τέχνης στην Κέρκυρα
Τετάρτη, 4 Ιουνίου 2014
Ωρα 7 μ.μ., Αίθουσα De Chirico

Οργανωτική Επιτροπή
Αντρέας Ιωαννίδης, Αναπληρωτής Καθηγητής, Ιστορικός της Τέχνης
Άντα Διάλλα, Επίκουρη Καθηγήτρια, Ιστορικός
Καλλιρρόη Λινάρδου, Λέκτορας, Ιστορικός της Βυζαντινής Τέχνης